

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 19, grudzień 2025 13:35

Mateusz Jabłoński

Odśloni: 961

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyrokiem z 4 grudnia 2025 r. (sygn. II SA/GI 991/25) stwierdził nieważność w całości uchwały Rady Gminy Lipowa dotyczącej zasad ponoszenia odpłatności za pobyt osób kierowanych w ośrodkach wsparcia, schroniskach dla osób bezdomnych oraz w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Orzeczenie zapadło na skutek skargi złożonej przez Wojewodę Śląskiego i ma istotne znaczenie dla praktyki stanowienia aktów prawa miejscowego w obszarze pomocy społecznej.

Uchwała została wydana na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, który upoważnia radę gminy lub radę powiatu do ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt osób kierowanych w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Sąd uznał, że akt ten ma charakter aktu prawa miejscowego o charakterze wykonawczym i podlega ocenie pod kątem ścisłego przestrzegania granic delegacji ustawowej.

Zasadniczym zarzutem organu nadzoru było niewykonanie delegacji ustawowej. Po pierwsze, rada nie ustaliła zasad odpłatności dla osób bezdomnych skierowanych do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nieprzekraczających określonego kryterium dochodowego, mimo że art. 97 ust. 1a ustawy wprowadza w tym zakresie szczególne rozwiązania. Wynika z niego bowiem, iż jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, to takowa opłata nie może być wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może przewyższać 50% tego dochodu. Brak tych regulacji oznaczał, że uchwała nie zawierała elementów niezbędnych do ustalenia wysokości opłaty w drodze decyzji administracyjnej.

Po drugie, uchwała nie uwzględniała sytuacji osób, o których mowa w art. 53 ust. 10a i 12a ustawy o pomocy społecznej, tj. byłych mieszkańców domów pomocy społecznej kierowanych do mieszkań treningowych lub wspomaganych. W odniesieniu do tej grupy ustawodawca przewidział odrębne zasady odpłatności, wedle których opłata dla osoby korzystającej ze wsparcia nie może być wyższa niż 30% dochodu tej osoby. Mimo stosownej delegacji, rada nie przeniosła tych ustaleń na poziom regulacji lokalnej.

Sąd wskazał, że niewykonanie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa, o którym mowa w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. W konsekwencji uchwała dotknięta taką wadą jest nieważna od dnia jej podjęcia. Podkreślono przy tym, że normy kompetencyjne nie mogą być interpretowane rozszerzająco ani zawężająco, lecz muszą być realizowane w sposób pełny i literalny.

W uzasadnieniu odwołano się również do konstytucyjnych zasad stanowienia aktów prawa miejscowego, w tym do art. 94 Konstytucji RP oraz zasady legalizmu wynikającej z art. 7 Konstytucji. Sąd przypomniał, że akt podustawowy, który nie realizuje w całości upoważnienia ustawowego, nie spełnia przesłanek legalności.

Znaczenie wyroku wykracza poza sprawę indywidualną. Orzeczenie wskazuje, że w praktyce samorządowej nie jest wystarczające ograniczenie się do ogólnych zapisów lub pominięcie części regulacji z obawy przed powielaniem przepisów ustawowych. Jeżeli ustawodawca zobowiązał organ stanowiący do określenia „szczegółowych zasad”, obowiązek ten musi zostać wykonany w sposób kompletny.

Z wokandy: Gmina nie wykonała delegacji ustawowej. Uchwała w przedmiocie zasad ponoszenia odpłatności za pomo

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 19, grudzień 2025 13:35

Mateusz Jabłoński

Odsłony: 961

Dla pracowników administracji samorządowej wyrok stanowi istotną wskazówkę interpretacyjną przy przygotowywaniu uchwał z zakresu pomocy społecznej oraz innych aktów prawa miejscowego wydawanych na podstawie delegacji ustawowych.

Wyrok WSA w Gliwicach z 4 grudnia 2025 r. (sygn. II SA/GI 991/25)

Źródło: [CBOSA](#)